



General | | Actualitzat el 19/02/2021 a les 09:21

## Quins models educatius hi ha?

*La pedagoga i col·laboradora de Criar.cat, Júlia Bolea ens explica els models educatius amb els quals ens podem trobar a les escoles*

[inicicentrareport]S'acosten els períodes de portes obertes de les escoles per a poder escollir centre per al curs vinent. Les escoles s'engalanen i ens mostren en el menor espai de temps possible quin és el seu projecte pedagògic.

Però, a vegades, poder llegir entre línies i tenir la informació suficient ens permetrà educar la mirada per a trobar-hi petits indicis de com és el dia a dia l'escola que visitem.

Els models pedagògics poden separar-se en **dos grans blocs**: els models tradicionals i les noves pedagogies (o models innovadors).

[GotaVerdaPle]**Models tradicionals**: Els models tradicionals responen a la imatge que a la majoria se'ns dibuixa a la ment quan parlem de l'escola de tota la vida: un/a professor/a situat al davant de l'aula explicant el temari, i el grups d'alumnes asseguts a les seves respectives taules, perfectament endreçades en l'espai, copiant a la llibreta.

En aquest tipus de models, l'educació és magistrocentrista, és a dir, que **tot el procés d'aprenentatge parteix de la figura del/la mestre/a** com a emissor del coneixement, i limita el paper de l'alumne a ser un simple receptor passiu d'aquests coneixements que ha d'emmagatzemar, memoritzar i reproduir en una prova de continguts.

El pes del procés educatiu recau en la **quantitat de coneixements teòrics que els alumnes poden adquirir**, i tot el que envolta aquest procés és secundari (la motivació per aprendre, l'esforç, l'entorn sociocultural, els aprenentatges que no es poden quantificar com podrien ser els valors, etc.). L'adquisició de coneixements no permet espai per a la reflexió crítica dels mateixos.

La pissarra -i actualment també les PDI- solen ser els elements centrals de l'aula, a l'entorn de la qual s'organitzen tota la resta de recursos, doncs l'aprenentatge és el que sorgeix de reproduir el que s'hi plasma.

[GotaVerdaPle]**Model conductista**: Un model que presenta algun lleuger canvi dins el model tradicional, és el model conductista, que tot i reproduir la gran majoria d'elements característics dels mètodes tradicionals, **situa el focus en l'alumne/a** i entén el procés educatiu com una eina per a modificar-ne la conducta.

Tot i que aquests models han anat variant lleugerament al llarg del temps per adaptar-se a les noves exigències que requereix l'educació actual, moltes de les seves característiques continuen vigents dins les aules i són fàcilment observables, també dins el període de portes obertes.

[GotaVerdaPle]**Models innovadors**: Els models innovadors, també coneguts com a noves pedagogies, suposen un **trencament amb la concepció tradicional de l'educació**. Les dues grans característiques que els defineixen són el seu marcat caràcter paidocentrista (aprenentatge centrat en l'alumnat), i el seu **enfocament qualitatiu pel que fa a l'avaluació de tot el procés educatiu**.

Les noves pedagogies situen als/les alumnes al centre del procés educatiu: **l'aprenentatge parteix de la seva motivació i interès per a aprendre** i aquests són els elements que serviran de guia per a desenvolupar un ventall infinit de recursos i eines en les quals els/les professors/es serviran de guia i acompanyant. Aprenentatge per projectes, centre d'interès, aprenentatge



---

significatiu, aprenentatge basat en problemes.

D'altra banda, l'avaluació dels continguts adquirits deixa de focalitzar-se en la quantitat de conceptes emmagatzemats memorísticament, per a avaluar-ne el procés. Les proves escrites sobre els coneixements adquirits perden protagonisme, i es focalitza l'atenció en la **motivació i l'esforç per a aprendre**.

[GotaVerdaPle]Dins les noves pedagogies hi ha **tres grans corrents**: l'experiencial, el cognoscitiu i el constructivista.

Pel que fa a l'**experiencial** es podria resumir com el fet de crear uns ambients suficientment atractius com perquè les criatures es puguin desenvolupar ells mateixos i aprendre fent però basat en els seus interessos, és a dir, dintre de l'aula crear dinàmiques perquè els nens mateixos vagin experimentant en diverses àrees de coneixement i que el/la mestre/a faci de guia quan vegi que a algun nen/a se li desperta l'interès en alguna àrea.

El **model cognoscitiu** està basat en les etapes del desenvolupament de Piaget i el que defensa és que a través de l'educació se'ls puguin donar les eines suficients perquè els alumnes siguin autònoms en el seu procés d'aprenentatge. Se centra en la part més psicològica i no tant en el fet.

El model **constructivista** és una mica una barreja dels dos anteriors. El que planteja és entendre l'educació com la família, l'escola i l'alumnat com a trident i tots tres es retroalimenten entre sí.

Tot i que aquest últim és el més acceptat per tota la comunitat educativa, les realitats de les aules innovadores solen ser una barreja d'elements de tots tres models. [ficentrareport] [enquestaregistre]